

Ngó lên hòn Kẽm Đá Dừng.. .

Đến với hòn Kẽm Đá Dừng, nơi thất lại lần cuối cùng của thượng nguồn Thu Bồn (Quảng Nam), nhìn con nước dứt áo độc hành về xuôi, du khách có thể ngồi đây mà nghe dậy những nỗi niềm sau hành trình ngược sông thường lắm.. .

Vào một ngày đẹp trời, từ bến Điện Bàn, bạn có thể lần lượt băng qua những tên đất tên sông tên bến tên dòng; Ngược lên chút nữa, kia là đèo Phường Rạch, nằm trong địa phận xã Quế Trung (Quế Sơn). Rồi khe Rùa, chảy từ đèo Le-ra. Bắt đầu từ đây, du khách có thể mục kích màu xanh của dâu bắp hai bờ. Ở đất Quảng Nam dâu lên xanh dọc triền sông chỉ còn thấy nơi đây, Thu Bồn. Dâu còn xanh, nhưng bóng dáng cô thôn nữ hái dâu hát bên bờ sông trong đêm trăng thanh đã khuất tịch. Và giấc mộng trở thành cung phi mỹ nữ như chuyện Bà Chúa tằm tang Đoàn quý phi thời chúa Nguyễn Phúc Lan cũng tan theo. Cô gái làng dâu lựa tơ tằm nổi tiếng Duy Trinh ấy, ngôi mộ nay vẫn còn (theo một nhà nghiên cứu có uy tín, đây là ngôi mộ cổ nhất kể từ Bắc đèo Hải Vân trở về).. . Qua Cổ Cò, dòng chảy làm một đường cong ngoạn mục. Xa xa về hướng Tây Nam - địa phận Đại Lộc - có mòm đá cắt hình bàn cờ; tương truyền là chốn bồng lai diệu thảo dành cho các vị tiên nhân nhả chơi cờ. Gần đến Kẽm, nhô lên giữa dòng nước là hòn Mồ Côi. Nó có vẻ cô độc, nhất là vào mùa mưa lũ, khi nước ủa đến gấp đá chặn lại, rẽ ra, hòn Mồ Côi trong xa như một con tàu giữa biển.

Ngó lên hòn Kẽm Đá Dừng

Thương cha nhớ mẹ quá chừng bậu ơi.. .

Không phải "ngó lên hòn kềm Đá Dừng" nữa, mà bạn sẽ có một đêm neo thuyền giữa lòng kềm. Ở vào thời khắc hoàng hôn bạn mới hiểu chốn mây núi này vì sao được gọi tên là hòn Kẽm Đá Dừng. Phải chăng bởi cái vách núi chẻ ra kia sậm một màu của Kẽm. Cũng từ thế núi chẻ ra kia, dòng nước không vì thế mở thoáng mà trông bị khép lại như một vách dựng của đá. Bên trong vách Kẽm trông lên trời xanh, cảm giác như đang chơi vơi giữa lòng chảo. Thú vị hơn, khi biết được rằng ở giữa "lòng chảo" này, có một vị trí mà quả bóng được thả vào đây sẽ nổi lên ở sông Vu Gia. Kẽm như nằm vào ranh giới hai huyện Quế Sơn và Hiệp Đức. Bên này là Quế Tân (Quế Sơn), bên kia đã là thôn Trà Linh (Hiệp Hoà, Hiệp Đức). Những ký tự Chấm ghi trên vách núi, ban ngày bạn sẽ không bao giờ nhìn thấy được, nhưng giữa đêm trăng sắp viên mãn nơi thượng tuần chúng như sống dậy, thắm hoa. Hòn Kẽm Đá Dừng không chỉ quyến rũ bởi nét hoành tráng của nó trong lời người kể lại mà quả thực khi bạn có một đêm ở nơi đây bạn mới thấy được giá trị đích thực của vẻ đẹp thiên nhiên này.